

[Ole Espersen.]

var et oplæg til et politisk program, som aldrig er blevet til noget, men dette ene er fastholdt, det er det eneste, der er tilbage, og derfor må hr. Erhard Jakobsens virksomhed efterhånden virke endnu mere monoman, end den har gjort før.

Udenrigsministeren (Guldberg):

Der har under debatten her fra forskellige ordførere været rejst spørgsmål inden for det udenrigspolitiske område, og jeg vil gerne have lov til først som et helt generelt svar at sige, at uanset hvilket område af det udenrigspolitiske vi taler om i øjeblikket, om det er samarbejde i De Forenede Nationer, om det er det dermed nøje sammenhængende u-landsarbejde, om det er samarbejde i NATO, om det er samarbejde i EF, ja, endog selv på det nordiske område, så er det umuligt at behandle de aktuelle spørgsmål, uden at det sker på baggrund af den kritiske situation, som stammer fra, at en stigning i oliepris og en stigning i råvarepriser har medført nogle inflationsproblemer og nogle betalingsbalanceproblemer af næsten uoverskuelig rækkevidde, hvorfor vi i dag står i en situation, hvor det monetære system i verden er nær ved at bryde sammen. Man kan ikke færdes med disse problemer til hverdag uden at gøre alt, hvad man kan, for at forsøge at få dem taget alvorligt. Disse problemer og den baggrund går ind i enhver overvejelse inden for hele det udenrigspolitiske område og de samarbejdsforhold, vi er med i.

Det er de store ændringer i betalingsforhold og handelsforhold, som er sket inden for det sidste års tid, som rejser nye problemer for de industrielt udviklede lande og for udviklingslandene — her naturligvis ikke mindst for de udviklingslande, som i forvejen er i en meget ulykkelig situation, og som ikke selv har fået nogen fordel af prisændringerne, tværtimod.

En lang række af de vigtigste udenrigspolitiske spørgsmål må ses på den baggrund og også på baggrund af, at alle ansvarlige kræfter er nødt til først og fremmest at koncentrere sig om at finde holdbare løsninger på dette område.

Det er klart, at der hviler et særligt ansvar herfor på de industrialiserede lande med en højt udviklet økonomi og dermed også et

særligt ansvar på Det europæiske Fællesskab, som vi tilhører. Men også mellem de industrialiserede lande indbyrdes har virkningerne af disse økonomiske ændringer meget forskellig karakter. Det gælder også mellem de nordiske lande indbyrdes, hvor ændringer i betalingsforholdene i særlig grad — og man kan sige næsten udelukkende — har været til ugunst for Danmark, medens andre nordiske lande som råvareproducerende lande er i en noget anden situation, selv om de også har vanskeligheder.

Når jeg gerne vil nævne dette, inden jeg går over til nogle direkte svar, så er det, fordi jeg synes, det er nødvendigt at understrege, at i det nordiske samarbejde er der fra de andre nordiske landes side vist fuld forståelse for, at Danmark her har et særligt problem eller et problem af et særligt omfang, og denne forståelse er vigtig; i modsat fald ville vor forskellige økonomiske skæbne for tiden kunne blive udlagt som en følge af, at Danmark er det eneste af de nordiske lande, der er medlem af Det europæiske Fællesskab.

Det er derfor magtpåliggende for mig over for den generelle kritik, der bliver fremført af vort medlemskab, at minde om, at dette medlemskab, hvis værdi også forstås af de andre nordiske lande, er det, der er grundlaget for og årsagen til det snævre økonomiske samarbejde, som også er udbygget mellem Sverige og Norge og Det europæiske Fællesskab, og derved også minde om, at det er i dette europæiske Fællesskab, at vi har grundlaget for det valutariske samarbejde, der endnu er tilbage i Europa, som jeg håber kan blive grundlag for et nyt udbygget valutarisk samarbejde, og som i denne periode har været af så afgørende betydning for Danmark, at vi vel har lov til uden at bruge for store ord at kalde det livsvigtigt.

Det er rigtigt, at samarbejdet i EF har været hårdt presset, fordi alle medlemslande — men altså nogle mere end andre — er kommet i en vanskelig situation. Trods dette og trods mange lejligheder og situationer, hvor man kunne blive ængstelig som dansker, er der hidtil hver gang og nu også senest i går sket det, at når det kommer til stykket, er der vist en klar vilje fra de 9 medlemslandes side til at bevare deres samarbejde, til at tage hensyn til de andres